

Callanderska gården

Callanderska gården är i sin nuvarande form, se omslagsbilden, en 1700-talsgård,

men dess historia går längre tillbaka i tiden. Sannolikt har gården sitt ursprung i en donation, som gjordes 1594 av Karl IX. Fem generationer med namnet Jost ägde gården och då drevs kopparslageri. Gården eldhärjades i den stora stadsbranden 1682, men byggdes upp igen. Det var då säkert tal om en 1-våningsbyggnad. Gården gick ur slakten 1738 och ägare blev Henrik Slottman som var glasmästare. Möjligen var det han som under 1740 eller 1750-talet lät bygga de stora hus som man ser idag.

Det kan också vara så att de uppfördes först 1780-82.

Fabrikören, benämning då på den som drev färgeriet,

Arvid Löfving flyttade in i gården 1766 och bodde där till sin död 1818.

Gården bytte sedan ägare många gånger i snabb följd innan färgaren Sven Fredrik Callander köpte gården 1831. Han var barnfödd i Mariefred men hade varit färgare i Torshälla.

Huvudbyggnaden rymmer på 1:a våningen 5 rum, kökspis och 4 kakelugnar och 6 mindre fönster. På 2:a våningen också 5 rum, kökspis och 4 kakelugnar men fönstren är större. På vinden finns 2 gavelrum med var sitt mindre fönster.

Årtal 1968. Foto Okänd

På framsidan fanns ursprungligen en 4 m bred förstukvist med överbyggnad. Den hade en dörr mitt fram som ledde till övervåningen och

en på sidan som ledde till 1:a våningen. 1969 hade man fått medel till att bredda förstukvisten till 5,5 m och ha en ingång och bättre planering på 2:a våningen. Rummen var inte till fyllest inredda. Senare skapades lägenheter med järnspisar. Två på vardera våningen

”Annexet”, som den andra stora byggnaden, till höger från gårdsplanen sett, benämnes, hade 2 rum på 1:a vången och 4 på andra. I brandförsäkringsbrev från 1830 omtalas inga spisar eller kakelugnar. Del av 1:a våningen användes troligen av färgeriet. Under husets norra del finns en av tegel välvd källare. Nedgången syns till höger.

Rummen var inte här till fyllest inredda. Senare skapades två lägenheter på vardera våningen med järnspisar och kakelugnar. I nutid rymmer 2:a våningen endast en lägenhet. Bottenvåningens utrymme har tagits i anspråk för vävstuga, verkstad, fotoavdelning och tvättstuga.

Annexets östra långsida.

Callanderska gården sedd från norr. Mellan de stora byggnaderna syns en dubbel-dörr. Den leder in till en s.k. svale där spritminutering förekom i början av 1900-talet

Tills 1830 hörde också fähus och stall, vagnslider och brygghus till. I tomtens hörn låg tidigare en färgeribyggnad, fördelaktigt nära vattnet. I tomtens SÖ hörn fanns förr ett svinhus med avträde.

Callanderska gården gränsar till Klostergatan, Kyrkogatan, Gripsholmsvägen samt i öster mot en tomt.

År 1963 tillfördes gården en loftbod som stått på gård 53 (Kungshusen 3) i hörnet Långgatan-Djurgårdsgatan.

Välkommen !